

Warszawa, dnia 7 stycznia 2008 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Ewa Sowińska

ul. Śniadeckich 10, 00 656 Warszawa
Tel. (022) 696 55 44 fax. (0 22) 629 60 79

ZBA/W5003-1/2008/KSz

**Pan
Jan Rostowski
Minister Finansów**

Szanowny Panie Ministrze,

W dniu 5 września 2007 r. Sejm uchwalił zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 z późn. zm.) wprowadzając ulgę z tytułu wychowywania dziecka.

Z ulgi prorodzinnej mogą korzystać podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych, uzyskujący dochody opodatkowane na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej, wychowujący własne lub przysposobione dzieci. Zatem z ulgi, poza rodzicami naturalnymi, skorzystać mogą tylko osoby, które przysposobiły dziecko w rozumieniu Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Ulgą przysługuje tylko tym rodzinom, które opodatkowane są podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Na mocy obowiązujących przepisów z ulgi z tytułu wychowywania dzieci nie skorzystają rolnicy, przedsiębiorcy, którzy rozliczają się z fiskusem ryczałtem (czy kartą podatkową) oraz osoby, które od dochodów ze swojej działalności gospodarczej płacą podatek liniowy.

Wykorzystywanie określonych instrumentów systemu podatkowego stanowi jeden ze sposobów podejmowania przez państwo działań, mających na celu realizację tzw. polityki prorodzinnej.

W związku z powyższym działając na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2000 r., Nr 6, poz. 69), chciałabym bardzo prosić Pana Ministra o informację jakie są plany Ministerstwa Finansów powodujące ułatwienia podatkowe dla rodzin w roku 2008.

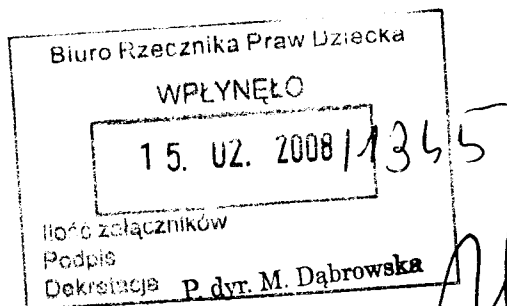
*Z poważaniem
E. Sowińska*

Warszawa, dnia 12 lutego 2008 r.

MINISTER FINANSÓW

Znak: DD3/033/1/IMD/08/MB7-591

Pani
Ewa Sowińska
Rzecznik Praw Dziecka

Szanowna Pani Rzecznik,

W związku z wystąpieniem z dnia 7 stycznia 2008 r. Nr ZBA/V50013-1/2008/KSz, w sprawie planów Ministerstwa Finansów powodujących ułatwienia podatkowe dla rodzin, uprzejmie informuję.

Opodatkowanie dochodów uzyskiwanych przez osoby fizyczne reguluje ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, ze zm.), zwana dalej "ustawą".

Podstawową zasadą podatku dochodowego jest zasada powszechności opodatkowania, wynikająca z postanowień art. 9 ust. 1 ustawy stanowiącym, iż opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i art. 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Niektóre ze zwolnień przedmiotowych określonych w art. 21 ustawy są adresowane do osób wychowujących dzieci. Należy do nich zaliczyć między innymi regulacje, które zwalniają z opodatkowania następujące przychody:

- świadczenia rodzinne wypłacone na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, dodatki rodzinne i pielęgnacyjne, zaliczki alimentacyjne oraz zasiłki porodowe wypłacone na podstawie odrębnych przepisów (art. 21 ust. 1 pkt 8 ustawy),
- jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszy związków zawodowych (art. 21 ust. 1 pkt 9 ustawy),
- alimenty:
  - a) na rzecz dzieci, które nie ukończyły 25 roku życia, oraz dzieci bez względu na wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymują zasiłek pielęgnacyjny,
  - b) na rzecz innych osób niż wymienione w lit.a), zasądzone przez sąd, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 700 zł (art. 21 ust. 1 pkt 127 ustawy).

Ponadto, stosownie do postanowień art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy, odliczeniu od dochodu przed opodatkowaniem podlegają wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesione w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne. Katalog tych wydatków określa art. 26 ust. 7a ww. ustawy.

Na zmniejszenie obciążenia podatkowego może mieć także wpływ sytuacja rodzinna podatnika. Co do zasady małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu od osiągniętych przez siebie dochodów (art. 6 ust. 1 ustawy).

Jednakże małżonkowie podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (tj. będący rezydentami Polski), między którymi istnieje wspólność majątkowa przez cały rok podatkowy,

MINISTERSTWO FINANSÓW

Adres
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Telefon
+ 22 694 30 25

Fax
+48 22 694 50 23

pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, mogą być jednak, na wniosek wyrażony we wspólnym zeznaniu rocznym, opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot określonych w art. 26 i art. 26c. W tym przypadku podatek określa się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków, z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany (art. 6 ust. 2 ustawy).

Zasada ta ma zastosowanie również, jeżeli jeden z małżonków w roku podatkowym nie uzyskał przychodów, lub osiągnął dochody w wysokości nie powodującej obowiązku uiszczenia podatku (za 2007 r. dochód ten wynosi 3015 zł, a za 2008 r. 3091 zł) - art. 6 ust. 3 ustawy.

Omawiany sposób opodatkowania małżonków ma również zastosowanie w sytuacji, gdy jeden z małżonków zmarł w roku podatkowym albo po upływie roku podatkowego, przed złożeniem zeznania za rok ubiegły (uprawnienie to reguluje art. 6a ustawy).

Ponadto w odniesieniu do osób samotnie wychowujących w roku podatkowym:

- 1) dzieci małoletnie,
  - 2) dzieci, bez względu na ich wiek, które, zgodnie z odrębnymi przepisami, otrzymywały zasiłek pielęgnacyjny,
  - 3) dzieci do ukończenia 25 lat uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty lub w przepisach - Prawo o szkolnictwie wyższym, jeżeli w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów, z wyjątkiem dochodów wolnych od podatku dochodowego, renty rodzinnej oraz dochodów w wysokości nie powodującej obowiązku zapłaty podatku
- podatek może być określony, na wniosek wyrażony w rocznym zeznaniu podatkowym, w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci; z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany na zasadach określonych w tej ustawie.

Preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących dzieci normuje art. 6 ust. 4 ustawy. Za osobą samotnie wychowującą dzieci uważa się jednego z rodziców albo opiekuna prawnego, jeżeli osoba ta jest panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem albo osobą w stosunku, do której orzeczono separację w rozumieniu odrębnych przepisów. Za osobą samotnie wychowującą dzieci uważa się również osobę pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności (art. 6 ust. 5 ustawy).

Jednocześnie pragnę poinformować, iż począwszy od dnia 1 stycznia 2007 r. ustawa, przewiduje nową ulgę, której celem jest wspieranie rodziny przez system podatkowy.

Ułga prorodzinna została wprowadzona ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 217, poz. 1588) z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2007 r.

Zasady korzystania z omawianego odliczenia reguluje art. 27f ustawy. Przepis ten stanowi, iż od podatku dochodowego, obliczonego zgodnie z art. 27, pomniejszonego o kwotę składki, o której mowa w art. 27b, podatnik ma prawo odliczyć rocznie kwotę stanowiącą iloczyn liczby wychowywanych dzieci i dwukrotności kwoty zmniejszającej podatek określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej, jeżeli w roku podatkowym wychowywał własne lub przysposobione dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4 ustawy (art. 27f ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy).

Z dalszych postanowień tego przepisu wynika, iż odliczenie kwoty, o której wyżej mowa, dotyczy łącznie obojga rodziców. Kwotę tę odlicza się od podatku jednego z rodziców lub od podatku obojga (art. 27f ust. 3 ww. ustawy).

W odniesieniu do rodziców, w stosunku do których orzeczone zostały rozwód albo separacja, odliczenie przysługuje jednemu z nich, u którego dzieci faktycznie zamieszkują (art. 27f ust. 4 ww. ustawy).

Jeżeli przez część roku podatkowego dzieci faktycznie zamieszkują u każdego z rodziców, w stosunku do których orzeczone zostały rozwód albo separacja, odliczenie przysługuje każdemu z nich; w tym przypadku kwota odliczenia stanowi iloczyn liczby miesięcy pobytu dzieci u rodzica i 1/12 kwoty stanowiącej iloczyn liczby wychowywanych dzieci i dwukrotności kwoty zmniejszającej podatek określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej (art. 27f ust. 5 ww. ustawy).

Z przytoczonych powyżej przepisów wynika, że system podatkowy zawiera wiele instrumentów wpływających na zmniejszenie obciążeń podatkowych osób wychowujących dzieci.

Jak słusznie zauważyła Pani Rzecznik ulgę z tytułu wychowywania dzieci można odliczyć wyłącznie od podatku obliczonego zgodnie z art. 27 ustawy, czyli od podatku obliczonego według progresywnej skali podatkowej. Odliczenia nie mogą dokonywać podatnicy opodatkowani zryczałtowanym podatkiem dochodowym uiszczanym w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych lub karty podatkowej oraz podatkiem dochodowym płaconym według 19% stawki.

Podkreślić należy, że podstawową formą opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych dochodów osiągniętych przez podatników z pozarolniczej działalności gospodarczej są zasady ogólne przy zastosowaniu progresywnej skali podatkowej. Zarówno opodatkowanie według 19% stawki, jak i zryczałtowane formy opodatkowania podatnik wybiera składając stosowne oświadczenie lub wnioski. W przypadku np. wyboru opodatkowania według 19% stawki wolą ustawodawcy było, żeby podatnicy nie mogli - co do zasady - korzystać z ulg i odliczeń. Tym samym, dokonując wyboru sposobu opodatkowania dochodów (przychodów) z działalności gospodarczej, podatnicy powinni być świadomi nie tylko korzyści płynących z takiego wyboru, ale także ograniczeń z nim związanych.

Natomiast przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie mają zastosowania do przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej.

Otrzymuje
Biuro Ministra (ds. MB7-591/2008)
w gmachu.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETAŹ STANU

prof. dr hab. Elżbieta Chojna-Duch